



ת"פ 9683/03/22 - מדינת ישראל נגד יחיא דהאבשה,,עבד אלכרים אפיניש,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 9683-03-22 מדינת ישראל נ' דהאבשה (עציר) ואח'

לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. יחיא דהאבשה,

2. עבד אלכרים אפיניש, (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד ראיד רחאל

ב"כ הנאשמים: עו"ד עמית ויצמן

הנאשמים באמצעות הליווי

מתורגמן לשפה הערבית, מר ג'וזף פאר (11:00-10:00)

גזר דין

ההל"ך וכתב האישום

1. הנאשמים הורשעו, על סמך הודאתם, שניתנה במסגרת הסדר טיעון אשר כלל את תיקון כתב האישום, בעבירות כדלקמן: פירוק רכב, עבירה לפי סעיפים 413ד(ב)+29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיפים 29+275 לחוק העונשין; סיוע לסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיפים 31+(2)332 לחוק העונשין (נאשם 1 בלבד); סיוע לחבלה במזיד ברכב, עבירה לפי סעיפים 413ה+31 לחוק העונשין (נאשם 1 בלבד); סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה לפי סעיפים 29+(2)332 לחוק העונשין (נאשם 2 בלבד); וחבלה במזיד ברכב, עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין (נאשם 2 בלבד).

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית ונקבע כי לעניין זה יוכל כל צד להעלות טענותיו באופן חופשי.

2. בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי הנאשמים הינם קרובי משפחה. בבעלות אמו של נאשם 2 רכב מסוג פורד פוקוס בעל מ.ר. 50-110-75 (להלן: "רכב הפורד").



3. בתאריך 13.2.2022 או בסמוך לכך, תכננו הנאשמים ואחר שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "האחר") לנסוע לצפון, לפרק ממיר קטליטי מרכב ללא רשות בעליו ולגנבו. בהמשך לאמור, ביום 13.2.2022, סמוך לשעה 18:00, נסעו הנאשמים עם האחר ברכב הפורד מרהט לכיוון צפון, כשהם מצוידים במסור חשמלי ומסוריות.
- בסמוך לשעה 00:54, בתאריך 14.2.2022, הגיעו השלושה סמוך לבית מספר 169 ברחוב אלנבי בחיפה, ועצרו את רכב הפורד סמוך לרכב קיה ספורטז' מ.ר. 64-995-38 שבבעלות סמירה חדאד (להלן: "רכב הקיה"), אשר חנה במקום.
4. נאשם 1 והאחר יצאו מרכב הפורד ופירקו בצוותא חדא מרכב הקיה ממיר קטליטי המחובר לרכב דרך קבע, וזאת ללא רשות בעליו ועל מנת לגנבו. לאחר שסיימו, נסעו הנאשמים והאחר מהמקום כאשר נאשם 2 נוהג, נאשם 1 יושב במושב ליד הנהג והאחר יושב במושב האחורי ברכב הפורד.
5. בעקבות קריאה למוקד 100 של המשטרה בשל פירוק הממיר וגניבתו, הגיעו שוטרים בניידת משטרה לרחוב אלנבי. השוטרים זיהו את רכב הפורד והחלו בנסיעה אחריהם כשהם כורזים לנוסעיו לעצור ומפעילים סירנה ואורות כחולים.
6. בתגובה לכך, החלו הנאשמים והאחר בנסיעה, בכוונה להימלט מהשוטרים, להפריע להם במילוי תפקידם כחוק או להכשילם בכך, תוך שהם משליכים חפצים מרכב הפורד. כל זאת, על מנת להכשיל הליך שיפוטי.
7. נאשם 2 והאחר המשיכו בנסיעה ברחובות אלנבי ורוטשילד לכיוון בית החולים רמב"ם, הקיפו את בית החולים, פנו ימינה בכיכר חיל הים והמשיכו לכיוון דרום, בעוד נאשם 1 מסייע בידם ותורם בנוכחותו ליצירת תנאים לשם עשיית העבירות. בהגיעם בנסיעה מהירה לרחוב העלייה השנייה, פגעו נאשם 2 והאחר קלות בדופן שמאל של רכב סקודה מ.ר. 33-650-67, שבבעלות א.מ. (להלן: "רכב הסקודה"), שנסע במקום, והמשיכו בנסיעה לכיוון מערב לרחוב יוברט המפרי.
8. בשלב זה הגיעו שוטר ופקח בניידת עירייה (להלן: "ניידת העירייה") לרחוב יוברט המפרי, כשהם נוסעים לכיוון מזרח. מאחוריהם נסעו שוטרים בניידת משטרה נוספת (להלן: "ניידת המשטרה"). נאשם 2 והאחר הגיעו בנסיעה מול הניידות, כשהם נוסעים בנתיב נסיעתן בניגוד לכיוון, מסכנים את בטיחות השוטרים הנוסעים בהן ופוגעים בשימוש החופשי של הניידות. זאת, תוך שנאשם 1 מסייע בידם ותורם בנוכחותו ליצירת תנאים לשם עשיית העבירות.
9. הפקח שנהג בניידת העירייה הסיט את הניידת לכיוון שמאל על מנת שלא להתנגש ברכב הפורד. נאשם 2 והאחר הסיטו את רכב הפורד שמאלה, עלו על המדרכה, עקפו את ניידת העירייה, ואז הסיטו את הרכב ימינה חזרה לכביש, המשיכו בנסיעה ופגעו בניידת המשטרה, אשר הסתובבה ונעצרה. בשלב זה, יצאו



השלושה מרכב הפורד והחלו להימלט בריצה, וזאת בכוונה להפריע לשוטרים כשהם ממלאים את תפקידם כחוק או להכשילם בכך. אחד השוטרים יצא מניידת המשטרה ועצר את נאשם 1, בעוד נאשם 2 והאחר הצליחו להימלט.

10. כתוצאה מהתאונה שנגרמה על ידי הנאשמים, נחבלו שני שוטרים, פונו לבית החולים ושוחררו כעבור מספר שעות.

במעשיהם גרמו הנאשמים לנזק לניידת המשטרה, שכלל מערכת מגע בחזית הרכב, פגוש קדמי שבור, נזק הרסני למכלולי מנוע, מערכת מגע בכנף קדמית-ימנית, ניפוח שמשה קדמית ופתיחת כריות אוויר; לרכב הקיה נגרם נזק שעלות תיקונו הינה 15,398 ש"ח; לרכב הסקודה נגרם שפשוף בפגוש אחורי ומערכת מגע בכנף אחורית-שמאלית; לרכב הפורד השייך לאמו של נאשם 2 נגרמו מערכת מגע בחזית הרכב, נזק הרסני למכלולי מנוע, נפילת פגוש קדמי, צמיגי רכב ללא אוויר, אופן צד ימין שבור, מערכת מגע בכנף קדמית-ימנית, שמשה קדמית מנופצת ופתיחת כריות אוויר.

11. נוכח קיומה של חובת תסקיר מחמת גילם של הנאשמים, הוריתי על הפנייתם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינם, בטרם שמיעת טיעוני הצדדים לעונש.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 1

12. בתסקיר שירות המבחן מיום 19.1.2023 לגבי נאשם 1, צוין כי מדובר ברווק בן 19 המתגורר באזור הפזורה ברהט, אשר טרם מעצרו התקשה למצוא עבודה שמתאימה לו ונעדר מסגרת כלשהי. משפחת מוצאו מונה זוג הורים וארבעה ילדים. בנוסף, לנאשם 1 שלוש אחיות מנישואיו הקודמים של אביו ואח למחצה שנהרג בתאונת דרכים לפני ארבע שנים. לדבריו, גדל במשפחה בעלת רקע עברייני, כאשר אביו ריצה בעברו מאסרים בפועל בגין עבירות תעבורה ואחיו הצעיר ריצה מאסר בפועל בגין עבירות אלימות.

נאשם 1 השלים 7 שנות לימוד, שלאחריהן נשר ממסגרת החינוך על רקע בעיות משמעת. החל מגיל 13 התנתק ממסגרות פורמליות ולא הצליח להשתלב בשוק העבודה, ועל כן התחבר לחברה שולית, במסגרתה נחשף למצבים מסכנים. הלה שלל שימוש בחומרים ממכרים.

13. שירות המבחן ציין כי מעיון בגיליון רישומו הפלילי והתעבורתי של נאשם 1, עולה כי אין לחובתו הרשעות קודמות. יחד עם זאת, מלבד התיק מושא הדיון, תלוי ועומד נגדו כתב אישום נוסף המייחס לו עבירות גניבה, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ופירוק חלקים מרכב.



בהתייחסותו לעבירות מושא עניינו, הודה נאשם 1 בחלק מהעבירות, תוך שניכר כי התקשה לקחת אחריות על ביצוען. הלה תיאר כי חגג עם חבריו יום הולדת של אחד מהם באזור חיפה, כאשר לפתע זיהה אקדח מופנה כלפי הרכב, או אז הם ברחו במהירות ברכב מתוך פחד, כשלטענתו לא זיהה את השוטרים. נאשם 1 הכחיש את פירוק וגניבת הממירים ושלל כי היה תחת השפעת חומרים פסיכו-אקטיביים בעת ביצוע העבירות.

14. בבואו להעריך את הסיכון להישנות עבירות בעתיד אל מול סיכויי השיקום, מנה שירות המבחן בין גורמי הסיכון את חשיפתו של הנאשם 1 לקודים התנהגותיים עברייניים במשפחת מוצאו, שהובילו לכך שהלה אימץ התנהלות פורצת גבולות. נאמר כי עד למעורבותו בעבירות מושא הדיון, נטה נאשם 1 לאורח חיים של שוטטות וחוסר מעש, דבר שהובילו למצבים מסוכנים ויצירת קשרים בשולי החברה. שירות המבחן התרשם גם כי התנהלותו פורצת הגבולות של הנאשם 1 הינה, בין היתר, משום היותו בעל גבולות פנימיים רופפים ונטייתו להתנהל מתוך עמדות מקלות כלפי החוק וגורמי האכיפה. עוד בין גורמי הסיכון ציין שירות המבחן כי הנאשם 1 ביטא צער מילולי על התנהלותו, אך ניכר כי נעדר חיבור רגשי או אמפתיה לפגיעות ולנזקים שגרם.

בין גורמי הסיכוי לשיקום ציין שירות המבחן את יכולתו הוורבלית התקינה של הנאשם 1 ואת העובדה כי הלה לא נחשף לאלימות במשפחת מוצאו.

בסיכומו של דבר, בשקלול גורמי הסיכון והסיכוי, העריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד מצדו של נאשם 1 הינו גבוה. נוכח ההתרשמות מהגבולות הפנימיים הרופפים של הנאשם 1 ומהיעדר מוטיבציה פנימית לשינוי דפוסיו המכשילים, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית או שיקומית לגביו. בנסיבות, סבר שירות המבחן כי נכון יהא להטיל על נאשם זה ענישה הרתעתית מוחשית בדמות מאסר בפועל שיהא בה כדי לחדד בעבורו את הגבולות בין מותר לאסור.

נאשם 2

15. בתסקיר שירות המבחן מיום 17.1.2023 נאמר כי נאשם 2 הינו רווק בן 20, שהתגורר עם משפחתו טרם מעצרו ועבד עם דודו בתחום המזגנים. נאשם זה סיים 12 שנות לימוד ולדבריו ברשותו תעודת בגרות מלאה. מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה כי אין לחובתו הרשעות קודמות ורישומו התעבורתי מלמד כי לחובתו הרשעה אחת.

16. שירות המבחן ציין כי בהתייחסותו לעבירות מושא כתב האישום, קיבל נאשם 2 אחריות פורמלית על ביצוען והביע צער ואכזבה נוכח מעצרו והמחרים שהוא משלם, ובכללם קטיעת תכניותיו ללימודים.

17. בבואו להעריך את הסיכון לעבריינות עתידית אל מול סיכויי השיקום, ציין שירות המבחן כי התרשם שנאשם



2 בעל שאיפות לקידום אישי ומקצועי, וכי עד למעצרו השתדל לשמור על אורח חיים תקין ולהימנע מהתנהלות עוברת חוק. עוד צוין כי גירושי הוריו היה אירוע משמעותי בחייו שיתכן שבעקבותיו התקשה נאשם 2 למצוא יציבות ואיזון בחייו ובחר להתחבר לקבוצת שווים שולית. ניכר כי בהתייחסותו לעבירות בהן הורשע, מתקשה נאשם 2 לקחת אחריות מלאה על התנהלותו ומשליך את האחריות על גורמים חיצוניים. לאור האמור, התרשם שירות המבחן מקיומו של סיכון להישנות עבריינות בעתיד.

18. נוכח התייחסותו של נאשם 2 לביצוע העבירות ובשים לב להתרשמות מסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק מצדו בעתיד, ולאור חומרת העבירות והשלכותיהן, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית או שיקומית לגביו. יחד עם זאת, המליץ כי תיבחן אפשרות שילובו של נאשם 2 בתכניות טיפוליות מתאימות במסגרת שירות בתי הסוהר.

ראיות לעונש

19. מטעם המאשימה לא הוגשו כל ראיות לעונש.

20. מטעם הנאשם 2 העיד אביו, מר עאדל אפיניש, שסיפר כי הוא בן 47, אב לארבעה ילדים המתגורר ברהט, איש חוק שהיה בעברו בצבא. לדבריו, הנאשם 2 ביצע את העבירות בהן הורשע בהיותו בן 19, לאחר שהסתובב עם חבורה שולית. האב הוסיף כי הוא הזהיר את בנו - הנאשם 2 וכי הוא מאוד כועס משום שבמשפחתו אין עבריינים וכולם אנשים נורמטיביים. העד ביקש את עזרתו של בית המשפט על מנת לשקם את הנאשם 2 ולאפשר לו להתחיל לימודים בחו"ל.

טיעוני הצדדים לעונש

21. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לכך שהערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים הם קדושת חיי אדם, שלמות גופו, שלום הציבור וביטחונו, זכות הקניין, הביטחון האישי, הסדר הציבורי ושלטון החוק וכיבודו.

22. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, נאמר כי מדובר בנאשמים שנהגו בצורה מסוכנת, במהירות גבוהה, לאורך מרחק לא קצר בלב העיר חיפה, תוך ביצוע עקיפות מסוכנות ונסיעה בניגוד לכיוון התנועה. בכך סיכנו הנאשמים באופן ממשי עוברי אורח חפים מפשע ושוטרים. הנאשמים הוסיפו חטא על פשע כאשר החלו בהשלכת חפצים מהרכב ויזמו התנהגות ברוטאלית ומשוללת רסן כלפי אנשי אכיפת החוק שפעלו במסגרת תפקידם. במסגרת הימלטותם מהניידת הראשונה, פגעו הנאשמים בניידת משטרתית אחרת וגרמו נזקים רבים הן לשוטרים והן לרכוש.



23. לאחר שהפנתה לפסיקה המלמדת על מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ביקשה המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם לגבי הנאשם 1 נע בין 2 עד 4 שנות מאסר, ואילו לגבי הנאשם 2 מצוי מתחם העונש ההולם בטווח שבין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל.

24. המאשימה הפנתה לאמור בתסקירים שהוגשו מטעם שירות המבחן, שלא באו בהמלצה שיקומית לגבי הנאשמים, ועתרה לגזור עליהם עונש המצוי במחצית התחתונה של המתחמים, אך לא בתחתיתם. בנוסף עתרה המאשימה להורות על פסילת הנאשמים מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, הן בפועל והן על תנאי, ולגזור עליהם בנוסף מאסר מותנה, פיצוי לנפגעי העבירה וקנס הולם.

25. הסנגור מצדו טען כי מדובר בשני ילדים בני 19 ו-20 שנסעו מהישוב רהט בדרום לחיפה וכי זו למעשה הפעם הראשונה בחייהם שהם רואים עיר גדולה. לדבריו, לא ניתן להתעלם מנוכחותו של האחר, שחמק מהאישום בשל בעיות בזיהוי. נאמר כי הסיכון לחיי אדם הוא ברף הנמוך ביותר. אין נסיעה במהירות מופרזת, אין חציית רמזורים באור אדום ואין מרדף משמעותי. לטענת הסנגור, מדובר באירוע קצר ביותר, שגם הנזקים שנגרמו הימנו הם מינוריים. ב"כ הנאשמים טען כי בסופו של דבר, על בית המשפט לדון שני נערים נורמטיביים שכוונותיהם בחיים היו אחרות וניתן עוד להצילם. מהתסקירים שהוגשו לגביהם, עולה כי מעורבותם הפלילית החלה, אך צריך לבלום אותה, שאם לא כן, נקבל לחברה שני נערים שהפכו לפושעים בתוך בית הסוהר.

26. מעבר לעונש מאסר מתון, ביקש הסנגור גם למתן את העונש לגבי פסילת הנאשמים מלהחזיק או להוציא רישיון נהיגה. הדברים נכונים בייחוד לגבי נאשם 2, שמבקש לחזור לחברה כאדם עובד ופרודוקטיבי המנהל אורח חיים נורמטיבי. בעבורו רישיון הנהיגה הוא חשוב. באשר לקנס, הפנה הסנגור לכך שמתנהלת נגד הנאשמים תביעה אזרחית לגבי הנזקים שנגרמו לאזרחים.

27. לעניין מעצרם, ציין הסנגור כי שני הנאשמים עצורים מזה כמעט שנה מחמת כך שלא ניתן היה לשחרר אותם למעצר בית בשל נסיבות החיים במקום בו הם מתגוררים והיעדר היכולת להתקין איזוק אלקטרוני.

28. בסיכומו של דבר, ביקש הסנגור לקבוע לגבי נאשם 2 מתחם ענישה שנע בין 12 עד 24 חודשי מאסר, תוך מיקום עונשו ברף התחתון, ולגזור את עונשו של נאשם 1, שהוא המסייע, מעונשו של נאשם 2.

דברם האחרון של הנאשמים

29. בדברו האחרון אמר נאשם 1 כי הוא מצטער ומתחרט על מה שקרה ומקווה שלא לחזור על טעותו.

אף הנאשם 2 הצטער על הטעות שעשה ועל כך שאכזב את אביו וסיבך את עתידו. נאשם זה הוסיף כי



הוא מקווה שעם שחרורו הוא יחזור ללימודים ולחיים שגרתיים והבטיח לא לבצע עבירות נוספות בעתיד.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

30. בבואו לגזור את עונשו של נאשם, על בית המשפט לפעול בהתאם לעיקרון ההלימה, המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם כך, על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ובכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין.

31. העבירות בהן הורשעו הנאשמים חמורות ומחייבות תגובה עונשית הולמת. מדובר בשני צעירים שהגיעו מרהט שבדרום לעיר חיפה, בשעת לילה מאוחרת, ופירקו מתוך רכב חונה ממיר קטליטי על מנת לגנוב. בעקבות קריאה למוקד 100 של המשטרה, הגיעו שוטרים לזירת האירוע ברחוב אלנבי, המצוי בטבורה של העיר חיפה, זיהו את הרכב בו נסעו הנאשמים וכרזו להם לעצור תוך שהם מפעילים סירנה ואורות כחולים. הנאשמים החלו בנסיעה בכוונה להימלט מהשוטרים, תוך שהם משליכים חפצים מרכבם. בהגיעם לרחוב העלייה השנייה, כשהם נוסעים במהירות, פגעו הנאשמים קלות בדופן של רכב אחר שנסע במקום, אך חרף זאת הם המשיכו בנסיעתם המסוכנת. בשלב זה הגיעה ניידת עירונית, כשמאחוריה ניידת משטרתית נוספת, לרחוב בו נסעו הנאשמים. הנאשמים הגיעו בנסיעה מול שתי הניידות כשהם נוסעים בנתיב הנסיעה של הניידות העירונית והמשטרתית, בניגוד לכיוון, ומסכנים את בטיחות השוטרים בשתי הניידות. נהג הניידת העירונית הסיט את הניידת לכיוון שמאל על מנת שלא להתנגש ברכב בו נסעו הנאשמים, ובמקביל הסיט הנאשם 2 את רכבו שמאלה, עלה על המדרכה, עקף את הניידת העירונית, חזר לכביש, המשיך בנסיעה ופגע בניידת השנייה, שהסתובבה ונעצרה. בשלב זה יצאו הנאשמים מהרכב והחלו להימלט רגלית. יוער, כי במהלך כל האירועים המתוארים נכח ברכבם של הנאשמים אדם נוסף שזהותו אינה ידועה למאשימה.

32. במעשיהם הפגינו הנאשמים היעדר מורא מפני החוק וזלזול ברשויות האכיפה ובשלום ציבור המשתמשים בדרך. לא זו בלבד שהנאשמים פגעו בדופן רכב שחלף בדרכם במהלך הימלטותם מהניידת המשטרתית שנסעה אחריהם, אלא שהם סיכנו במזיד גם את חיי השוטרים ואת חיייהם של עוברי אורח תמימים שנקרו בדרכם. על חומרתה של העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה עמד בית המשפט לא פעם. בע"פ 3300/16 אבו ענזה נ' מדינת ישראל (11.5.2017) נאמר כי:

"לדאבוננו, מקרים של נהיגה פראית ובריונית בכביש תוך התעלמות מרשויות אכיפת החוק, מגיעים לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים; ולא פעם עמד בית משפט זה על חומרתם של מעשים אלה. הפסיקה הדגישה את הצורך בענישה מרתיעה בכל הנוגע לעונשם של מי שעברו עבירה ממין זה - וזאת לנוכח הקטל המתמשך בכבישים:



'המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תוך התעלמות מהוראות השוטרים לעצור, לגבין נקבע כי נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה' (ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.8.2015)... וראו גם ע"פ 1641/13 אבו סביח נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2014), בפסקה 18; ע"פ 598/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי [פורסם בנבו] (5.7.2016), בפסקה 17).

בע"פ 2499/14 אלנבארי נ' מדינת ישראל (5.11.2014) נקבע כי:

"המערער הורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה חמורה במיוחד ועל כך מעיד עונש המאסר בן 20 השנים הקבוע בצדה; כמו גם מגמת הפסיקה להטיל בגינה עונש מוצא של 4 שנות מאסר. כפי שציין בית המשפט המחוזי, רף מוצא זה עומד על מכונו גם לאחר תיקון 113 [ראו: ע"פ 285/13 מוסטפא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 4 (24.10.2013)]. העונש שנגזר על המערער, שנופל משמעותית מעונש המוצא הנ"ל ומצוי בתחתית מתחם הענישה שנקבע, משקף כראוי את נסיבותיו הייחודיות של המערער, לרבות הודאתו ונטילת האחריות על מעשיו, עברו הפלילי והליך שיקומו".

ראו עוד בנדון: ע"פ 8664/19 בכר נ' מדינת ישראל (8.3.2020) ; ע"פ 779/19 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (22.7.2019).

33. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים הם שמירה על ערך החיים ושלמות גופו של אדם, שמירה על שלומם, ביטחונם ורכושם של עוברי הדרך, ושמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי.

34. בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ראיתי להביא בחשבון את העובדה שהאירוע החל במעשה גניבה מתוך רכב שחנה בטבורה של העיר חיפה בשעת לילה מאוחרת, והתפתח להימלטות פראית ומסכנת חיי אדם, אגב פגיעה ברכב אזרחי וניידת משטרתית.

35. לא נעלמה מעיני העובדה שברכב בו נסעו הנאשמים נכח מעורב שלישי שזהותו אינה ידועה למאשימה. אין בכך כדי להקהות מחומרת מעשיהם של הנאשמים, שכן לא הוצג בדל ראיה לכך שאותו מעורב היה דומיננטי יותר מהנאשמים בענייננו או כי פערי הכוחות או הגיל ביניהם היו כאלה שיש בהם להוביל למסקנה



כי חלקם של הנאשמים דכאן בביצוע העבירות, היה שולי או קטן יותר מאותו מעורב עלום. יתרה מזאת, המאשימה לא הצליחה לאתר אותו מעורב, שזהותו, כך יש להניח, ידועה לנאשמים. מדובר במי שנסע אתם ברכב מתחילת האירוע ונמלט מידי השוטרים בעת עצירת רכב הפורד לאחר שפגע בניידת. הנאשמים נמנעו מלחשוף את זהותו של אותו אדם בפני רשויות אכיפת החוק ובשל כך הוא לא אותר וממילא לא הועמד לדין. עובדה זו נזקפת לחובתם של הנאשמים.

36. הנזקים שנגרמו בפועל כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים התבטאו בנזקי רכוש שנגרמו לרכביהם של שני אזרחים, כאשר מהרכב האחד פורק ונגנב ממיר קטליטי ואילו הרכב האחר נפגע בדופן במהלך מנוסתם של הנאשמים. בנוסף, גרמו הנאשמים גם לנזק רכוש לניידת משטרתית. בנוסף, נפגעו באירוע שני שוטרים אשר נזקקו לטיפול רפואי בבית החולים.

מעבר לכך, פוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם הוא רב ביותר. נסיעתם הפרועה של הנאשמים נושאת בחובה פוטנציאל עצום לפגיעה בגופם וברכושם של עוברי אורח תמימים, והאירוע יכול היה להסתיים על נקלה בפגיעות בגוף ובנפש. רק יד המזל היא זו שהובילה לכך שלא כך אירע.

37. עוד ראיתי להביא בחשבון את העובדה כי הנאשם 1 הורשע אמנם בסיוע בכל הנוגע לעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה במזיד ברכב, אך הוא הורשע בעבירות המוגמרות ביחס לעבירות של פירוק רכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. מכאן שעונשו לא יעמוד במדויק על מחצית עונשו הכולל של הנאשם 2 אלא מעבר לכך.

38. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה מלמדת כי העונשים המוטלים בגינה נעים בין 20 ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בהתאם לנסיבות האירוע ולנסיבותיו של המבצע. להלן מספר דוגמאות.

בע"פ 6099/14 **אקריע נ' מדינת ישראל** (5.2.2015) מדובר במי שהורשע בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וכניסה ושהייה בישראל שלא כחוק, עליו נגזרו 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, תוך שציין כי אין להשלים עם תופעות של נהיגה פראית ובריונית במהלך מרדפים עם המשטרה, וכי יש צורך בהחמרת הענישה שיש להטיל על מי שמורשע בעבירות מסוג זה.

בע"פ 3641/14 **מדינת ישראל נ' חסונה** (2.7.2014) נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, חבלה במזיד, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונהיגה בזמן פסילה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם באותו מקרה 15 חודשי מאסר בפועל, וערעור המדינה על קולת העונש התקבל באופן שבית המשפט העליון העמיד את עונשו של הנאשם שם על 25 חודשי מאסר בפועל.



בע"פ 8664/19 **בכר נ' מדינת ישראל** שהוזכר לעיל, נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו ואי ציות לרמזור אדום. שירות המבחן ציין בתסקירו כי מדובר בנאשם שנסיבות חייו מורכבות, ונוכח התרשמותו כי מדובר במי שגילה מוטיבציה להליך טיפולי, המליץ על הטלת עונש מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות לצד העמדת הנאשם שם בצו מבחן. בסופו של דבר, גזר בית המשפט המחוזי על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

בע"פ 779/19 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** שהוזכר לעיל אף הוא, ואליו הפנה הסנגור, מדובר היה במי שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ונהיגה בפסילה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם שם 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. ערעור על חומרת העונש שהוגש לבית המשפט העליון נדחה, תוך שצוין כי הענישה הנוהגת ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם כוללת עונש של שלוש שנות מאסר בפועל ויותר. בית המשפט העליון הוסיף כי בית משפט קמא הלך כברת דרך לקראת הנאשם והקל בעונשו באופן משמעותי נוכח נסיבותיו האישיות והשלכות מצבו הנפשי על יכולתו להבין את הפסול שבמעשיו. בנסיבות, לא ראה בית המשפט העליון מקום להקלה נוספת.

39. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בענייננו, ואת נסיבות ביצוען ולאחר שנתתי דעתי למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, אני קובע כי מתחם העונש ההולם לגבי הנאשם 2 נע בין 30-54 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים. מתחם העונש ההולם לגבי הנאשם 1 נע בין 18-30 חודשי מאסר לריצוי בפועל בציור עונשים נלווים.

גזירת העונש בתוך המתחמים

40. בבואי לגזור את עונשם של הנאשמים בתוך המתחמים שנקבעו לגביהם נתתי דעתי לכך שמדובר בצעירים נעדרי כל עבר פלילי שזו הסתבכותם הראשונה עם החוק. בנוסף, נתתי דעתי להודאתם של הנאשמים אשר לא זו בלבד שהיא מגלמת נטילת אחריות מצדם על מעשיהם, גם אם מסויגת, אלא הביאה גם לחסכון בזמן שיפוטי יקר.

41. עוד נתתי דעתי לאמור בתסקירי שירות המבחן. מהתסקירים עולה כי הודאתם של הנאשמים אינה מבטאת הכרה לעומק בחומרת מעשיהם או נטילת אחריות מלאה לגביהם וכי קיים סיכון להישנות התנהגות עבריינית מצדם בעתיד, העולה על סיכויי השיקום. בשל כך, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית לגביהם.

42. על יסוד השיקולים דלעיל, יש לגזור את עונשם של הנאשמים סמוך לרף התחתון של המתחמים שנקבעו לגביהם, אם כי לא בקצה המתחמים.

43. אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:



הנאשם 1

20 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 14.2.2022.

4 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332 לחוק העונשין, עבירה של גניבה מרכב או פירוק רכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין וחבלה במזיד ברכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין ויורשע בגין אחת מהן.

חודשיים מאסר על תנאי לבל יעבור משך שנתיים עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

פסילה מלקבל או להוציא רישיון נהיגה למשך 12 חודשים ממועד שחרורו.

הנאשם 2

32 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 23.2.2022.

6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332 לחוק העונשין, עבירה של גניבה מרכב או פירוק רכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין וחבלה במזיד ברכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין ויורשע בגין אחת מהן.

חודשיים מאסר על תנאי לבל יעבור משך שנתיים עבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

פסילה מלקבל או להוציא רישיון נהיגה למשך 24 חודשים ממועד שחרורו.

44. נוכח גילם הצעיר של הנאשמים, ובשים לב לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו, הרי שככל והנאשמים יגלו רצונם לעבור הליכי שיקום בין כותלי בית הכלא, ישקלו רשויות שב"ס בקשתם זו בחיוב.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ה שבט תשפ"ג, 16 פברואר 2023, במעמד הנוכחים.